

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **F. K.**, zastoupen Mgr. Miloslavem Čejkou, advokátem se sídlem Vránova 756/39, Brno, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně**, se sídlem Moravské nám. 1/1, Brno, za účasti: **M. Z.**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 12. 2022, č. j. 29 A 60/2020-70,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 3. 2020, č. j. ZKI BR-O-5/26/2020-25, ve znění opravného usnesení ze dne 16. 3. 2020, č. j. ZKI BR-O-5/26/2020-25 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav (dále jen „katastrální úřad“) ze dne 15. 10. 2019, sp. zn. OR-53/2018-704/55, o opravě chyby v katastrálním operátu, kterým nevyhověl nesouhlasu žalobce s neprovedením opravy. Nejednalo se totiž o chybu v katastrálním operátu podle ustanovení § 36 katastrálního zákona. Chyba v operátu měla dle žalobce spočívat v nesprávném zákresu hranic pozemku parc. č. st. XA v k. ú. V. a v evidenci výměry pozemku parc. č. st. XA v k. ú. V. a měla vzniknout zřejmým omylem při vedení a obnově katastru dle § 36 odst. 1 písm. a) zák. č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon) – dále též „katastrální zákon“ – a rovněž v nepřesnosti vzniklé při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, při kterém

byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem, vyhláškou č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška) – dále též „katastrální vyhláška“.

II.

[2] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Krajský soud konstatoval, že oprava chyby v katastrálním operátu slouží zejména k odstranění rozporu mezi stavem zápisů v katastrálním operátu a obsahem listin, jež byly podkladem pro jejich zápis, založených ve sbírce listin katastrálního úřadu. Postupem podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona lze opravit pouze takový chybný údaj katastru, který vznikl některým ze zákonem stanovených způsobů, tj. mimo jiné zřejmým omylem při vedení a obnově katastru. Zřejmým omylem při vedení katastru lze rozumět takový omyl, který je naprosto evidentní již při povrchním zkoumání. Uvedl, že při zápisu do katastru nemovitostí mohou v zásadě vznikat dva typy nesouladů – technický a právní. Katastrální úřad nemůže vybočit ze své evidenční role. Krajský soud dospěl k závěru, že se v daném případě nejedná o zřejmý omyl. Nepřisvědčil ani námitce, že evidence výměry pozemku vykazuje chybu vzniklou nepřesností při podrobném měření. Dodal, že správní orgány nemohly využít ani opravy geometrického a polohového určení nemovitosti dle § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky, jelikož na umístění hranice mezi pozemky parc. č. st. XA a parc. č. st. XB nepanuje shoda jejich vlastníků.

[4] K žalobní námitce stran nevyznačení poznámky spornosti v soupisu nemovitostí a zpochybnění podpisu otce žalobce krajský soud shodně s žalovaným uvedl, že v soupisu nemovitostí č. 829 taková poznámka vyznačena nebyla a z tohoto bylo možné dojít k závěru, že průběh předmětné hranice nebyl vyšetřen jako sporný. Rovněž právní předchůdce žalobce (otec žalobce) soupis nemovitostí č. 829 stvrdil svým podpisem. Poukázal na to, že v námitkovém řízení, při němž byly k veřejnému nahlédnutí vyloženy evidence nemovitostí, nebyla žádná námitka vznesena. Ani nedošlo k žádnému zpochybnění podpisu. Hranice tedy byla ze strany právních předchůdců žalobce uznána tak, jak byla zaznamenána v soupisu nemovitostí č. 829, přičemž z tohoto soupisu byla posléze vypracována stávající digitální katastrální mapa. Spornost nevyplývá ani z toho, že na hranici byla postavena síťová zeď lisovny. Zdůraznil, že žalobce ani jeho právní předchůdci nepodali k soudu žalobu na určení vlastnictví. Spornost proto nebylo z čeho dovodit. K odkazu na znalecké posudky a technickou zprávu soud uvedl, že požadavek žalobce na opravu zákresu hranic podle geometrického plánu z roku 1942 je v rozporu s právními předpisy. Plán z roku 1942 v důsledku značného počtu změn, nedostatečné přesnosti nebo použitého měřítka nevyhovoval tehdejšímu vedení evidence nemovitostí. Nebylo třeba znaleckého posudku ke zjištění, že operát obnovy tvorbou základní mapy velkého měřítka není věrnou kopií operátu, jenž má být nahrazen. Uzavřel, že žalobcem předložené znalecké posudky proto nemohou posoudit skutečné rozložení hranic či geometrický plán a ani nemohou nahradit souhlas právních předchůdců žalobce se současným vyznačením hranic.

III.

pokračování

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[6] Stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že hranice mezi pozemky parc. č. st. XA a st. XB vedená mezi budovami sklepů č. e. YA a YB nebyla vyšetřena jako sporná. Zjevnou chybu spatřoval v tom, že tato sporná hranice nebyla vyznačena v soupisu nemovitostí č. 829. Byl přesvědčen, že na soupisu nemovitostí č. 829 se nenachází vlastnoruční podpis otce stěžovatele F. K., tudíž se nejedná o souhlas s tím, že by nebyl vyšetřen průběh hranice jako sporný. Krajský soud měl nechat vyhotovit znalecký posudek, jímž by pravost podpisu ověřil. Nadto vlastníkem pozemku byla v době provádění místního šetření právní předchůdkyně stěžovatele, paní M. K. (matka), nikoliv jeho otec. Ani jeden by s tímto postupem nesouhlasil. Tomu měl nasvědčovat náčrt o místním šetření, v němž byla vyznačena mapová značka „sporná hranice“. Uvedená značka měla být dle jeho názoru pro správní orgány závazná. Aktuálně vyznačená hranice dle stěžovatele nerespektuje skutečné vlastnické ani užívací vztahy. Přitom pozemek byl právními předchůdci užíván v hranicích geometrického plánu z roku 1942. Rovněž poukázal na žalobu na vyklizení, podanou paní K., která však byla vzata zpět. Z uvedeného podle stěžovatele vyplývalo, že hranice pozemku jsou sporné a neodsouhlasené právními předchůdci stěžovatele. Podle stěžovatele ze znaleckých posudků jednoznačně plyne rozpor mezi stávající mapou katastru nemovitostí a geometrickým plánem z roku 1942, dle něhož byl pozemek rozdělen. Znalec posoudil shodnosti průběhu hranice posudku a následně provedl identifikaci geometrického plánu z roku 1942 do stavu podle katastru nemovitostí. V návaznosti na výše uvedený znalecký posudek vytyčila a vyhotovila spol. První zeměměřičská a.s. geometrický plán pro průběh hranice určené soudem č. 3497/-37/2018. Tento geometrický plán ověřil dne 12. 8. 2019 úředně oprávněný zeměměřičský inženýr Ing. M. B. a byl tak způsobilý k zápisu do katastru nemovitostí. Ke sporné hranici mezi pozemky parc. č. st. XA a st. XB se měla vztahovat i technická zpráva Ing. B. M., vypracovaná pro právní předchůdkyni stěžovatele paní K. K předmětným chybám došlo zřejmým omylem při vedení a obnově katastru a rovněž chybou vzniklou nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, při které byly překročeny mezní odchylky důvodů, a to v důsledku nesprávných vstupních údajů.

[7] Stěžovatel dále nesouhlasil s tím, že krajský soud neprovedl jím navržené důkazy. V den jednání zaslal krajskému soudu prostřednictvím e-mailu návrhy na doplnění dokazování. Originál podání pak před jednáním předal podatelně a soud měl dle jeho názoru dostatek času se s ním seznámit. Vzhledem k uvedenému navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se argumentací obsaženou v kasační stížnosti zabýval již v napadeném rozhodnutí a stejně tak ve vyjádření k žalobě, na jejichž obsah plně odkázal. K tomu dodal, že dodatečné zpochybňování pravosti podpisu otce stěžovatele v soupisu nemovitostí č. 829 nemůže nijak ovlivnit závěr žalovaného o tom, že aktuálně evidovaný zákres předmětné hranice v katastrální mapě nevykazuje chybu vzniklou zřejmým omylem při vedení a obnově katastru. Setrval na svých závěrech a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost v plném rozsahu zamítl.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona platí, že *na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.*

[12] Dle § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky platí, že *„[ch]ybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, a to geometrické a polohové určení, číslo parcely, údaj o právu, upozornění, druh pozemku, způsob ochrany nemovitosti, způsob využití nemovitosti, údaj o budově včetně údaje o její dočasnosti, údaj o jednotce, cenový údaj a údaj pro daňové účely katastrální úřad opraví na základě původního výsledku zeměměřické činnosti nebo listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje do katastru, a v případě chyby vzniklé zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu i na základě výsledků zjišťování hranic.“.*

[13] Dle § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky platí, že *„[ch]ybné geometrické a polohové určení, které vzniklo nepřesností při podrobném měření a zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, nejde-li o případy podle odstavce 2, opraví katastrální úřad na základě a) výsledku zeměměřických činností, který je využíván pro vyznačení příslušného předmětu polohopisu do katastrální mapy, a b) písemného prohlášení vlastníků pozemků, že hranice pozemků nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna.“.*

[14] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační argumentace v zásadě jen jinými slovy opakuje argumenty uvedené již v řízení o námitkách proti rozhodnutí katastrálního úřadu a stejně tak v žalobě podané u krajského soudu. Je třeba zdůraznit, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost způsobila k projednání, musí kvalifikovaně zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu. Obdobně uzavřel např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58, podle kterého: *„Uvedení konkrétních stížnostních námitek přitom nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.“* Kasační přezkum je možný jen v rozsahu, v jakém k tomu stěžovatel svou formulací kasačních námitek vytvoří prostor. Řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem nemůže být *„jakýmsi druhým pokusem ještě jednou a z pohledu stěžovatele lépe uvážit o tomtéž“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 1 Afs 44/2019-41). Pro úplnost lze dodat, že účelem řízení o kasační stížnosti není obšírně vyvracet opakující se argumentaci stěžovatele, kterou se již dostatečně zabýval krajský soud v napadeném rozsudku.

pokračování

[15] K namítané nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí a rozsudku krajského soudu lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25 atp. Podle názoru Nejvyššího správního soudu správní orgány i krajský soud důkladně posoudili možnost provést opravu chyby v katastrálním operátu a povahu tvrzené „chyby“. Krajský soud argumentaci správních orgánů náležitě přezkoumal a ztotožnil se s jejich závěry. Kasační soud dodává, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Takové vady Nejvyšší správní soud neshledal. Zdejší soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[16] Nejvyšší správní soud po posouzení této otázky dospěl k závěru, že napadený rozsudek shora uvedeným požadavkům dostal. Krajský soud v rámci vymezeném uplatněnými žalobními body přezkoumal postup správních orgánů a dospěl k přezkoumatelnému závěru, že oprava chyby v katastrálním operátu má evidenční charakter a ve vztahu k zde řešeným pozemkům nemohlo být ze strany žalovaného rozhodnuto jinak. Tím spíše, pokud nepanuje mezi stěžovatelem a osobou zúčastněnou na řízení shoda o průběhu hranice mezi jejich pozemky. Zdejší soud je toho názoru, že argumentace krajského soudu je řádně a logicky odůvodněna, přičemž tyto závěry mají oporu jak ve správním spise, tak v platné právní úpravě. Nejvyšší správní soud uzavírá, že z napadeného rozsudku jsou seznatelné úvahy krajského soudu, je z něj zřejmé, z jakých důvodů považoval žalobní námitky za nedůvodné a liché, a z jakých důvodů žalobu zamítl. Napadený rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný.

[17] Zdejší soud nepřisvědčil ani namítané vadě řízení před správními orgány. Podle názoru Nejvyššího správního soudu byl skutkový stav zjištěn dostatečně a má oporu ve správním spisu, přičemž při jeho zjišťování nedošlo k žádným vadám, pro které by bylo nutno přistoupit ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí o odvolání. Rozhodnutí správních orgánů nelze považovat ani za nepřezkoumatelná či jinak vadná. Odpovídají konstantní judikatuře správních soudů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012-41, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25. Předmětem sporu je neprovedení opravy tvrzené chyby v katastrálním operátu. K uvedenému Nejvyšší správní soud dodává, že žalovaný i katastrální úřad došli ke správním závěrům o tom, že katastrální úřad je povinen opravit pouze takové údaje, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu, tj. existujícího rozporu mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin.

[18] Oprava chyby v katastrálním operátu slouží zejména k odstranění rozporu mezi stavem zápisů v katastrálním operátu a obsahem listin, které byly podkladem pro jejich zápis, založenými ve sbírce listin katastrálního úřadu. Rozhodnutí katastrálních úřadů o opravě chyby v katastrálním operátu nezasahují konečným způsobem do sféry hmotněprávních oprávnění a povinností účastníků řízení, tedy nezpůsobují vznik, změnu nebo zánik právních vztahů k nemovitostem. Rozhodnutím katastrálního úřadu o opravě chyby nedochází ani ke konstituci právních vztahů k nemovitostem, ani existence právních vztahů není takovým typem rozhodnutí deklarována. Taková rozhodnutí mají pouze evidenční účinky, neřeší konečným způsobem otázku, kdo má jaký právní vztah ke konkrétní nemovitosti, ale pouze to, kdo bude jako oprávněný či povinný ve vztahu k určitým nemovitostem v katastru zapsán, respektive v jaké podobě budou určité nemovitosti v katastru evidovány (zákresy v katastrální mapě, výměra parcely apod.). Proces opravy chyby v katastrálním operátu v žádném případě neslouží a ani nemůže sloužit k řešení sporů týkajících se existence a podoby právních vztahů k nemovitostem. Při opravě chybného údaje nemůže katastrální úřad fakticky nalézat právo, tedy posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení. Proto katastrální úřad může v řízení o opravě chyby v katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky spočívající např. v posouzení, kdo je vlastníkem konkrétní nemovitosti či jaký je skutečný průběh mezi vlastníky sporné hranice mezi jejich pozemky. Institut opravy chyby v katastrálním operátu rovněž nelze považovat za jakýsi opravný prostředek proti již provedeným zápisům v katastru nemovitostí. Cestou opravy chyby v katastrálním operátu lze opravit pouze takový chybný údaj katastru, který vznikl některým z výše uvedených, zákonem stanovených způsobů.

[19] Pojem „zřejmý omyl“ nedefinuje žádný právní předpis. Tímto neurčitým pojmem se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103, publ. pod č. 2098/2010 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že „*Vyčerpávající definice slovního spojení ‚zřejmý omyl‘ dosud v judikatuře ani v odborné literatuře provedena nebyla, ostatně taková definice by byla velmi obtížná. Neurčitý pojem zřejmý omyl je tudíž potřeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti – zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či obnovy katastrálního operátu; zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu).*“ K tomu je vhodné doplnit, že zřejmým omylem při vedení katastru lze rozumět takový omyl, který je naprosto evidentní již při povrchním zkoumání (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31).

[20] Při zápisu do katastru nemovitostí mohou v zásadě vznikat dva typy nesouladů – technický a právní. Technický nesoulad spočívá v technické chybě, jež vznikla při provádění zápisu do katastru nemovitostí – zapsaný stav neodpovídá podkladům, na jejichž základě byl

pokračování

proveden. Právní nesoulad naopak spočívá ve sporu o to, zda podklady, podle kterých byl zápis do katastru proveden, odpovídají skutkové a právní realitě. Z uvedeného vyplývá, že opravou zřejmého omylu lze řešit toliko nesoulad technický, čemuž odpovídá i judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 As 166/2015-27), a nesoulad, na kterém panuje mezi vlastníky všech dotčených pozemků shoda (viz rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134). Právní nesoulad je pak možné řešit postupem dle § 1028 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, případně žalobou na určení vlastnictví; tedy u civilních soudů, nikoliv cestou opravy chyby v katastrálním operátu. Omyl je charakteristický tím, že je v něm obsažen lidský činitel a jako omyl tedy není možné posuzovat objektivní skutečnosti, které způsobují nesoulad katastru se skutečným stavem (viz rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103).

[21] Ze správního spisu je zřejmé, že geometrické vymezení pozemku parc. č. st. XA, jak jej v současnosti vede katastrální úřad v katastrální mapě neodpovídá plně geometrickému plánu z roku 1942. Obnova operátu evidence nemovitostí novým mapováním se prováděla podle zákonných norem vyhotovením základní mapy velkého měřítka, podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí a vyhlášky č. 23/1964 Sb., Ústřední správy geodézie a kartografie, kterou se provádí zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí. Ve sbírce listin je vedena jako podkladová listina soupis nemovitostí č. 829 v k. ú. V. z roku 1985. Taktéž tam lze nalézt náčrt o místním šetření č. 829, který byl vyhotoven na podkladě zvětšeniny pozemkové mapy evidence, z něhož vyplývá, že předmětná hranice byla v terénu označena dřevěnými kolíky, železnou trubkou a vnějším okrajem opěrné zídky. Z náčrtu vyplývá, že hranice mezi pozemky byla vyšetřena jako sporná, o čemž svědčí jak ručně uvedená poznámka, tak i mapová značka „sporná hranice“ (čerchovaná tlustá čára poř. č. 2.14 ČSN 01 3411 Mapy velkých měřítek – Kreslení a značky). Podle § 13 odst. 9 Instrukce Českého úřadu geodetického a kartografického pro místní šetření a obnovu operátů evidence nemovitostí ze dne 28. 4. 1938, č. 984 450 I/83, pak měla být tato skutečnost (nesouhlas s průběhem hranice) následně vyznačena v soupisu nemovitostí. Jelikož však v soupisu nemovitostí č. 829 poznámka vyznačena nebyla, bylo z uvedeného možno dovodit, že průběh této části předmětné hranice nebyl vyšetřen jako sporný, jak ostatně dovodily správní orgány i krajský soud. Podpisy na uvedené listině pak dokumentují účast tehdejších vlastníků, potažmo uživatelů v procesu místního šetření a stejně tak i jejich souhlas s výsledky a správností provedeného místního šetření. Pokud stěžovatel zpochybňuje podpis právního předchůdce, svého otce, neboť vlastníkem pozemku byla jeho matka, pak zdejší soud uvádí, že zákonná povinnost vyplývající z § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, se týkala nejen vlastníků, ale i uživatelů nemovitostí. Úkony stěžovatelova otce, jakožto uživatele předmětného pozemku, proto nelze zpochybňovat a neúčast jeho matky, jakožto vlastníka pozemku, nebyla překážkou provedení místního šetření (viz § 8 odst. 2 zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí). Z ničeho nevyplývá, že by otec stěžovatele podpis jakkoliv zpochybňoval. Zdejší soud považuje za nadbytečné k uvedenému provádět dokazování znaleckým posudkem. Nadto je třeba uvést, že v námitkovém řízení nebyla vznesena žádná námitka, přičemž v něm byly k veřejnému nahlédnutí vyloženy evidence nemovitostí, při kterém vlastníci či uživatelé nemovitostí mohli námitky vznést.

[22] Lze tedy shrnout a zopakovat, že katastrální úřad je povinen opravit pouze takové údaje, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu – musí existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin (viz již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 As 166/2015-27). A jak uvedl žalovaný „[n]a základě zkoumání jak výsledků obnovy operátů evidence nemovitostí tvorbou základní mapy ČSSR velkého měřítka (dále jen „ZMVM“) z roku 1988, tak výsledků tvorby stávající digitální katastrální mapy (dále jen „DKM“) z roku 2011, KÚ dospěl k závěru, že stávající evidence zákresu hranic pozemku p. č. st. XA, stejně jako evidence výměry parcely č. st. XA, nevykazují ani chybu vzniklou zřejmým omylem při vedení a obnově katastru [ust. § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona], ani chybu vzniklou nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu řízení v katastrální mapě, při které by byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem [ust. § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona]. Tyto závěry KÚ podložil jak podrobným komentářem výsledků tvorby ZMVM (která proběhla v letech 1985 až 1988), tak kontrolními výpočty uloženými ve spisu a uzavřel, že požadovanou opravu zákresu hranic je možno provést postupem buď podle ust. § 44 odst. 3 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), v platném znění (kdy bude KÚ předložen příslušný výsledek zeměměřičských činností a písemné prohlášení vlastníků dotčených pozemků, že hranice nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna) nebo podle ust. § 50 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona (kdy bude KÚ předloženo rozhodnutí soudu o určení hranice pozemku spolu s příslušným výsledkem zeměměřičských činností)“. V projednávaném případě se nejedná o zřejmý omyl. Správní orgány nemohly využít ani druhé možnosti opravy, a to dle § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky, jelikož na umístění hranice mezi pozemky parcelní č. st. XA a p. č. st. XB nepanuje shoda jejich vlastníků (stěžovatel a osoby zúčastněné na řízení – pana M. Z.). Bez souhlasu všech vlastníků dotčených pozemků proto nelze geometrické a polohové určení nemovitosti opravit postupem dle § 36 katastrálního zákona a § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky. Nelze proto přisvědčit námitce stěžovatele, že evidence výměry pozemku vykazuje chybu vzniklou zřejmým omylem či chybu vzniklou nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, při které byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.

[23] Konečně zdejší soud uvádí, že krajský soud nepochybil, pokud stěžovatelem navržené důkazy nijak nereflektoval, neboť s nimi nebyl seznámen a o jejich existenci nevěděl. Ze soudního spisu se podává, že stěžovatel předal v den jednání ve 14:20 hod na podatelnu originál sdělení, jehož obsahem bylo navržení důkazů. Z úředního záznamu (na čl. 67 soudního spisu) vyplývá, že stěžovatel soudu při ústním jednání nesdělil, že před jeho zahájením předal na podatelnu jakoukoliv písemnost k založení do spisu. Tuto písemnost soudu ani při jednání nepředal. Krajský soud ji proto neměl při jednání dne 14. 12. 2022 ve 14:35 hod k dispozici. Za včasné proto nelze považovat návrh dalších důkazů doručený soudu na podatelnu pouhých 15 minut před nařízeným jednáním. Zdejšímu soudu není jasné, z jakého důvodu stěžovatel neučinil sdělení dříve či proč na učiněné podání při jednání krajský soud neupozornil, případně jej nepřinesl přímo na jednání. Krajský soud by tak měl možnost se s listinou seznámit.

[24] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

pokračování

[25] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[26] Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti se kterou by jí náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2024

David Hipšr
předseda senátu